



NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy České republiky k návrhu Metodiky cenové regulace pro regulační období 2026-2030.
DATUM ZPRACOVÁNÍ	20. 11. 2024
KONTAKTNÍ OSOBA	Tomáš Kupčiha
E-MAIL	tkupciha@spcr.cz

OBECNÁ PŘIPOMÍNKA

Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP ČR) vítá možnost zapojit se do diskuze k Návrhu Metodiky cenové regulace pro VI. regulační období pro odvětví elektroenergetiky a plynárenství, který považujeme za zásadní dokument ovlivňující konkurenceschopnost českého průmyslu, stabilitu regulačního rámce a rozvoj sektorů elektroenergetiky a plynárenství v následujících minimálně pěti letech, avšak i s významným dopadem za tento časový horizont.

Český, zejména energeticky náročný průmysl, se již nyní ocitá v nelehké pozici v mezinárodní konkurenceschopnosti z pohledu cen energie a z pohledu výzev spojených s klimaticko-energetickými a dalšími environmentálními cíli, které představují nemalé investice v prostředí vysokých nejistot a tvrdé globální konkurence.

Evropský energetický i průmyslový sektor prochází v posledních letech bezprecedentní transformací způsobenou zejména výše uvedenými klimaticko-energetickými cíli EU a samozřejmě dopadem krizí posledních let. Transformace se týká i jednotlivých spotřebitelů, kteří v rámci dekarbonizace například přechází z uhlí na plyn, elektřinu či jiné nízké či bezemisní druhy energie či zvyšují poptávku po emisně méně náročných technologiích, které však často přímo či nepřímo vyžadují zvýšený přísun energií. Energetická soustava – elektrická i plynová – musí potřebnou změnu palivové základny a současně zvýšenou potřebu dodávek energie reflektovat a umožňovat. Zároveň by dopady nových investic a dodatečné náklady měly být rozloženy v čase tak, aby co nejméně zatěžovaly domácí průmysl a nesnižovaly jeho konkurenceschopnost. Kromě samotných zásad je potřeba vyřešit alokaci a rozložení vzniklých nákladů i v rámci připravované tarifní struktury. Další diskusi budou vyžadovat také například budoucí dopady výstavby nových jaderných zdrojů.

Společným zájmem členů SP ČR je zachování a rozvíjení takových regulačních opatření, která umožní dlouhodobě udržitelné poskytování bezpečné a spolehlivé dodávky energií za horizont jednoho regulačního období a za konkurenceschopné ceny. Považujeme proto za klíčové, aby budoucí regulační rámec zajistil energetickým společnostem finanční podmínky pro realizaci investic nezbytných pro obnovu a rozvoj energetické infrastruktury a umožnil pokrytí nákladů vynaložených na její provoz. SP ČR proto považuje za nezbytné, aby byla požadována a pečlivě kontrolována maximální efektivita vynakládání prostředků. To by měl být i jeden z pilířů přístupu ERÚ. Důležitým krokem v kapitálově náročném odvětví, které má zcela zásadní strategický význam nejen z pohledu průmyslu, ale i každodenního života občanů, je také zpracování dlouhodobé strategie a definování cílů, kterých má být dosaženo.

SP ČR si v kontextu dekarbonizace průmyslu a energetické tranzice uvědomuje důležitost investic do infrastruktury. Nejsme si však jistí, zda návrh metodiky cenové regulace tento aspekt vhodně zohledňuje.

Nutnou součástí musí být kontinuální analýza a vyhodnocení přínosu ale i dopadu těchto investic na ceny a konkurenceschopnost průmyslu a míry naplnění předdefinovaných cílů. Dané investice budou mít nemalý dopad právě na český průmysl, a proto požadujeme, aby byla v zásadách zdůrazněná závažnost a potřeba mechanismů pro monitorování, kontrolu a vyhodnocování jejich účelovosti a efektivity tak, abychom se vyhnuli výstavbě nových nevyužitých síťových kapacit, které v nemalé míře finančně zatíží všechny spotřebitele. Tím bude zajištěna alokace nezbytných prostředků tam, kde budou potřeba.

Vzhledem k výše uvedenému požadujeme upravit metodiku cenové regulace tak, aby umožňovala nezbytné investice do sítí a její digitalizaci (návrh metodiky není dostatečný z pohledu zajištění investorského prostředí). Zároveň s ohledem na dopady do regulovaných cen pro firmy by dle SP ČR měly být opětovně přehodnoceny motivační pobídky a programy. Pozornost musí být přikládána na správnost jejich nastavení, smysluplnost a zmíněnou maximální efektivitu.

Připomínka k částí 2.3 Strategická východiska, 2.4 Strategické principy pro VI. regulační období a 2.10 Další motivační programy v regulaci

Svaz průmyslu a dopravy ČR požaduje, aby ERÚ v Metodice cenové regulace přehodnotil nastavení motivačních programů tak, aby metodika cenové regulace vytvářela podmínky pro investice a rozvoj sítí, současně však, aby zajistila efektivitu vynakládaných investic. I přes výše uvedené má SP ČR zároveň obavy, že předložený návrh, nezajistí odpovídající financovatelnost potřebných investic, není tedy dostatečně proinvestiční - samozřejmě za předpokladů výše uvedeného principu efektivity.

Odůvodnění připomínky:

Česká republika bude muset svůj energetický sektor transformovat a fakticky jej už dlouhodobě transformuje. Pro SP ČR je zásadní požadavek, aby tato transformace na jednu stranu umožňovala přechod průmyslových zákazníků na nízkoemisní či bezemisní elektřinu, plyn a další více ekologické druhy energie ve srovnání s uhlím, na stranu druhou přinášela co nejnižší dopad do cen pro průmysl. Jen tak lze zajistit konkurenceschopnost a investiční atraktivitu České republiky, protože se potvrzuje, že cena energie je jedním z aspektů při získávání zakázek firem například v konkurenci s firmami ze sousedních států, nemluvě o konkurenci z Asie či USA.

Nezohlednění makroekonomických vlivů (vysoká inflace v letech 2021 až 2023) do povolených výnosů, resp. regulovaných cen, může být na první pohled pro všechny uživatele soustav pozitivním signálem, avšak na druhou stranu máme vážné obavy, zda uživatelé soustav nebudou z této změny benefitovat pouze krátkodobě. Riziko spočívá v tom, že nastavená pravidla mohou zastavit či významným způsobem omezit rozvoj soustav a uvádění nových služeb na trh, neboť provozovatelé soustav budou mít problém ufinancovat investice do těchto sítí. Pro rozvoj průmyslu v ČR (připomeňme, že ČR je jednou z nejvíce průmyslových zemí v rámci celé EU) je klíčové, aby byly sítě dostatečně připraveny na nové technologické trendy, jako je rozvoj obnovitelných zdrojů energie, resp. obecně decentralizace, dekarbonizace plynárenství, elektromobilita a akumulace, změna struktury spotřeby i způsobu výroby elektřiny a současně, aby byla dlouhodobě zajištěna bezpečnost, stabilita a cenová dostupnost dodávek energie. V tomto ohledu je potřeba zdůraznit, že následující období bude naprosto zásadní, a to i s ohledem na plnění evropských a národních cílů.

Pro úspěšnou transformaci průmyslu musí být vytvořeny podmínky, které odpovídajícím způsobem připraví na tyto změny i energetické sítě. Nejsme si jistí, zda takové podmínky návrh vytváří.

Motivační program je v řadě případů nedostatečný a nezajistí potřebné finance do rozvoje sítí (viz výše uvedené) současně však musí být zajištěna kontrola vynakládání finančních prostředků s cílem zamezit neúměrnému a nevyváženému přenášení nákladů na zákazníky.

Návrh promítnutí připomínky:

V tuto chvíli nelze promítnout, jelikož připomínka svým rozsahem požaduje vyhodnocení výše uvedených aspektů ze strany ERÚ a následné komplexnější úpravy návrhu metodiky v souladu s odůvodněním.